ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ II (XIII. Hafta)

ATATÜRK İLKELERİ (MİLLİYETÇİLİK, HALKÇILIK, İNKILÂPÇILIK, CUMHURİYETÇİLİK)

"Atatürk İlkeleri" veya "Altı İlke" adıyla bildiğimiz temel prensipler, milli bir mücadele ile düşmandan temizlenen Anadolu'da kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini atması açısından mühimdir. Yeni kurulan devletin hedefleri bu ilkeler doğrultusunda belirlenmiş ve yine bu ilkeler kapsamında inkılâplar yapılmıştır. Bu açıdan Atatürk İlkeleri, hem inkılâpların anlaşılabilmesi hem de Türkiye'nin amaçlarını ve çizdiği yolu göstermesi bakımından kıymetlidir.

Atatürk İlkeleri'nin ders kapsamında ele alınışı <u>kronolojik çerçevede</u> olacaktır. Buna göre; ilk olarak Milliyetçilik İlkesi anlatılacaktır. Ardından sırası ile Halkçılık, İnkılâpçılık, Cumhuriyetçilik, Laiklik ve Devletçilik işlenecektir. Bu sıralama ile ortaya atılan ilkeler, Cumhuriyet Halk Fırkası'nın III. Büyük Kongresi (10-18 Mayıs 1931) devam ederken 17 Mayıs 1931'de parti programının üçüncü maddesi olarak şu şekilde belirlenmiştir:

"Devletin esas teşkilatı: Türkiye milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve inkılâpçı bir cumhuriyettir."

Bu madde, 5 Şubat 1937'de Anayasa hükmü haline getirilmiştir ve her zaman yol gösterici nitelikleri ile varlıklarını sürdürmektedirler.

MILLIYETÇILİK

Balkan topraklarının elden çıkmasıyla başlayan milli hisler, Milli Mücadele'nin oluşumunda etkisini göstermiştir. Buradan yola çıkarak, "milli" hislerle ve "Misak-ı Milli"yi gerçekleştirmek üzere başlatılmış ve başarıyla sona erdirilmiş olan Milli Mücadele'nin akabinde "milli" bir devletin kurulduğunu da söylemek mümkündür.

Milletin topyekun mücadelesi; savaşın sonrasında devletin ve milletin refah seviyesine ulaşması, modern devlet ve toplumlardan geri kalmaması adına gerçekleştirilen reformlar sürecinde de devam edecektir. Dışa bağımlı olmadan, dış güçlerin iç işlerimize müdahalesine müsaade etmeden, Türk milletinin eğitim, ekonomi, sosyal, kültürel ve diğer tüm sahalarda ağırlığını ortaya koyabilmesi adına milli hislerle belirlenmiş bir devlet politikası takip edilmiştir.

- Millet, ortak bağları olan insan topluluğudur. Yani herhangi bir esas etrafında toplanmış insan topluluğuna millet denir. Her milleti bir arada tutan esaslar birbirinden farklılık gösterebilir. Bu esas Fransa'da kültür iken Almanya'da ırk, Araplarda dil, ABD için ise vatandaşlıktır. İsviçre'de dört ayrı dil konuşulmasına rağmen yüzyıllardan beri paylaşılan ortak tarih güçlü bir ulusal duyguyu ayakta tutabilmiştir.
- * Milliyetçilik ise milli amacı temin etme maksadıyla bir ülkü etrafında toplanmayı ifade eder.

MİLLİYETCİLİK

Aynı ülkede yaşayan, aralarında din, dil, ırk, kültür gibi ortak değerler bulunan top uluga millet denir. Milliyetçil k ilkesine g Din, ırk ve dil gözetmeksizin ke Türk sayan herkes Türk' tür. Milli birlik ve berabe Milletini seven herkes kesinin kalkınması

MİLLİYETÇİLİK İLKESİ

Milliyetçilik ;milletini sevmek, milletini yüceltmek, birlik ve beraberliğin korunması için çalışmaktır . Ortak vatan, dil ve kader birliği kavramları bu ilke ile ilgilidir.

Milliyetçilik İlkesinin Özellikleri:

- @ Birlik ve beraberliği esas alır.
- Milletini seven herkes ülkenin kalkınması için çalışmalıdır.
- @ Kendini Türk ulusuna adayan herkes Türk'tür.

MILLIYETÇİLİK İLKESİ

- * BARIŞÇIDIR
- * BİRLEŞTİRİCİ VE BÜTÜNLEŞTİRİCİDİR, IRKÇILIK, ZÜMRECİLİK VE BÖLGECİLİĞİ REDDEDER.
- * DİL BİRLİĞİNİ SAVUNUR (TÜRK DİL KURUMU'NUN KURULMASI BU KAPSAMDADIR)
- * TARİHSEL BİRLİĞİ SAVUNUR (TÜRK TARİH KURUMU'NUN KURULMASI BU KAPSAMDADIR)

Yeni devletin millet anlayışı, "hangi dinden olursa olsun, Türkiye Cumhuriyeti sınırları dâhilinde Türk dili konuşan, Türk kültürü ile yetişen ve Türk olma fikrini benimseyen her fert Türk'tür" şeklindedir. Milliyetçilik ilkesinin sınırları devlet sınırlarıyla bir tutulmakla beraber Türkiye dışındaki Türklere kardeşlik hissi duyulduğu da belirtilmiştir. Bu manada Milliyetçilik ilkesinin kast ettiği "millet" kavramını "bu ülkeyi beraber kuran, ortak amaç doğrultusunda birlikte hareket eden ve sınırlar dâhilinde de birlikte yaşayan ve yaşamaya devam etmek isteyen kişiler" olarak düşünmek gerekir.

Türkiye'de Milliyetçilik

* Türkiye'de siyasal milliyetçilik 1903 yılında Yusuf Akçura tarafından yazılan Üç Tarz-ı Siyaset adlı makalenin yayınlanması ile başlar. Osmanlıcılık ve İslamcılık fikir akımlarının etkisiz kalması Türkçülük fikir akımının etkisini arttırmıştır. Ziya Gökalp'in Türkçülüğün Esasları adlı kitabında milliyetçiliği hars (kültür) üzerine inşa eden Türk Milliyetçiliği düşüncesi Atatürk tarafından da kabul görmüştür. Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı ise milleti oluşturan fertlerin doğum yerleri, eğitim düzeyleri, meslekleri, mezhepleri ne olursa olsun onları bütünün bir parçası olarak kabul eder. Bu cümleden hareketle Atatürk'e göre Türk milliyetçisinde olması gereken vasıflar şu şekildedir:

*

* 1. Milliyetçiliği reddeden akımlara karşıdır: sosyalist toplumlarda belli bir grubun üstünlüğü üzerine kurulmuş düzeni ve bu düzen için bütün milletlerin içindeki proletarya sınıfının birleşimine dayalı sistemleri kabul etmez.

- 2. Irkçılığa karşıdır: kendi ırkını diğer ırklardan üstün ya da aşağı görmez. Irkçılık üzerine bir milliyetçilik yapmaz.
- * 3. Laiktir: Din ve mezhep ayrımı yapmadan herkese eşit davranır.
- * 4. Sınıf kavgasına karşıdır: dini ayrımcılık yapmadığı gibi sınıf ayrımcılığına da karşıdır. Bu özelliği yönüyle Halkçılık ilkesiyle örtüşmektedir.
- * 5. Barışçıdır: başka milletlerin varlığına saygı gösterirken kendi milletine de gereken saygının gösterilmesini ister.

HALKÇILIK

Mustafa Kemal Atatürk'ün "toplumsal düzeni emeğe dayamak isteyen bir uğraş" olarak gördüğü Halkçılık, halktan yana bir siyaset izlemek, halkı kalkındırmak, toplumsal adaleti sağlamak şeklinde değerlendirilebilir. Genel anlamda; kanunlar önünde eşitlik, hiçbir kişi yahut zümreye ayrıcalık tanımamak, sınıfsal mücadeleyi reddetmek gibi yorumlayabileceğimiz Halkçılık ilkesini "milli egemenlik" olarak okumak da mümkündür.

* Halkçılığı özellikle demokrasi kavramı ile beraber ele almak da onu anlamayı kolaylaştıracaktır. Yunanca "demos" (halk) ve "kratos" (iktidar) kelimelerinin birleşmesiyle oluşan Demokrasi "halkın iktidarı/yönetimi" olarak mana kazandığında 1921 Anayasası'nın (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu) birinci maddesi akla getirilmelidir: "Hâkimiyet bilâ kaydü şart milletindir." Her ne şart altında olunursa olunsun halkın egemenliğinin esas alınması Halkçılık ilkesi içinde yer bulmuştur. Bu durumu "Halkçılık ilkesi 1923'e kadar Cumhuriyetçilik ilkesini de bünyesinde barındırmıştır" şeklinde yorumlamak yerinde olacaktır.

- * Halk, insan topluluğu demektir. Türkiye halkını, Türkiye'de yaşayan insan topluluğu oluşturur. Yani vatandaşlık bağı ile Türk devletine bağlı insanların her birini içine alan bir kavramdır.
- * Halk ile millet kavramları birbirlerine çok yakın anlamlara sahip olmalarına karşın aralarında önemli bir fark bulunmaktadır. Millet, ortak tarih, kültür bağı ile birbirine bağlı toplumsal yapıdır. Halk ise vatandaşlık bağı ile birbirine bağlı insan topluluğudur.
- * Halkçılık ilkesi eşitlik ve demokrasi kavramlarını içerisinde barındırmaktadır.

Halkçılık ilkesinin özellikleri:

- 1- Sınıf ayrıcalıklarına ve sınıflar arası mücadeleye karşıdır.
- 2- Halkçılık demokratik özgürlüklerin tam olarak sağlanmasını gerektirir. Siyaset yapma özgürlüğü, ifade özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü gibi hakların kullanılmasına ortam oluşturur.
- 3- Kanun önünde herkesin eşit muamele görmesini öngörür.

HALKÇILIK İLKESİ

KAMU YARARI, KİŞİ VEYA ZÜMRE YARARININ ÜZERİNDEDİR.

MİLLETİN EGEMENLİĞİ SÖZ KONUSUDUR VE MİLLETİN HİÇ BİR FERDİNE AYRICALIK TANINMAZ.

EŞİT HAKLARI SAVUNDUĞU İÇİN KADINLARA SEÇME SEÇİLME HAKKI TANINMIŞ, KILIK KIYAFET VE SOYADI KANUNU KABUL EDİLMİŞ VE AŞAR VERGİSİ KALDIRILMIŞTIR

Gaye, sınıf mücadelesi yerine içtimai tesanütü (sosyal dayanışmayı) sağlamaktır. Mustafa Kemal ATATÜRK

- Atatürk'ün 12 Temmuz 1920'de TBMM'de yaptığı konuşmada Halkçılığı, Halk Hükümeti olarak görmesi ve hükümetlerin halkın eline geçmesini amaç olarak ifade etmesi de aynı manada değerlendirilmelidir. Ancak Halkçılık ilkesi Sovyet Rusya ile yakın ilişkide olunmasının da etkisiyle Komünizm ile karıştırılma kaygısını yaşatmıştır. Atatürk aynı tarihli konuşmasında şunları söylemiştir:
- * "...Bizim görüş açımız, bizim prensiplerimiz, herkesçe bilinmektedir ki, Bolşevik prensipleri değildir. Ve Bolşevik prensiplerini ulusumuza kabul ettirmek için de şimdiye kadar hiç düşünmedik ve girişimde bulunmadık..."

Atatürk'ün Halkçılık Anlayışı

* Atatürk, Halkçılık ilkesiyle ilgili görüşünü; " Bizim halkımız, çıkarları birbirinden farklı sınıf halinde değil aksine varlıkları ve çalışmalarının sonuçları birbirine lazım olan sınıflardan ibarettir." sözüyle belirtmiştir.

İNKILAPÇILIK

Osmanlı Devleti'nde III. Selim ile başlayan Modernleşme Hareketi'nin ıslahat olduğunu, yani var olan sistemi kaldırmadan yeni sistemler getirerek aynı anda iki sistemin ya da kurumun yer aldığı bir düzen olduğunu söyleyebiliriz. Osmanlı Devleti'nde olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti'nde de değişimler yapılırken Batı'nın örnek alındığını söyleyebiliriz. Buradan yola çıkarak Osmanlı dönemindeki ıslahat hareketleri ile Cumhuriyet dönemindeki inkılâpların "Batılılaşma" adlı zincirin birer halkaları olduğunu ve birbirini izlediğini söyleyebiliriz.

* Öyleyse İnkilâpçılık, geçmişten gelen ve günümüzde de sürekliliğini koruyan, bu manasıyla statik olmaktan uzak bir ilkedir. İnkilâpçılık ilkesini Atatürk şöyle tanımlamıştır:

"Efendiler, yaptığımız ve yapmakta olduğumuz inkılâpların gayesi, Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen asrî ve bütün mana ve eşkaliyle medeni bir heyet-i içtimaiye haline isal etmektir, inkılâbatımızın umdei asliyesi budur."

- inkılâp kısa sürede meydana gelen köklü değişikliklere ya da ayaklanma sonucu iktidarı ele geçiren kimselerin toplumda ani ve derin siyasi, ekonomik, sosyal değişiklikler yapmasıyla oluşan olayların tümüne denir. İnkılâp üç aşamadan meydana gelir:
  - 1- Hazırlık aşaması
  - 2- Aksiyon yani ihtilal aşaması
  - 3- Yeniden yapılanma aşaması
- * Atatürk Türk İnkılâbı'nın amacını "yapmakta olduğumuz ve yaptığımız inkılâpların gayesi, Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen çağımıza uygun bütün anlam ve biçimiyle medeni bir toplum haline dönüştürmektir" şeklinde açıklamıştır. Dolayısıyla İnkılâpçılık ilkesi her zaman yeniliklere çağdaş değerlere açık olmayı gerektirir.

Uzun vadeli bir ilke olan İnkılâpçılık, devletin her alanda kalkınmasını, gelişimini gerçekleştirebilmek adına gösterilen çabayı ifade etmektedir. Bütün inkılaplar bu ilke doğrultusunda ve diğer ilkelerden ödün verilmeden yapılmıştır. Dolayısıyla İnkılapçılık ilkesinin devamlılığı, diğer ilkelerin devamlılığını da beraberinde getirmektedir. Durağanlıktan uzak, değişken bir yapısı olan İnkılapçılık ilkesi gereği devletin kurumları her ihtiyaca cevap verecek nitelikte, çağa ayak uyduran ve gelişmeye açık nitelikte olmalıdır. Aynı şekilde toplumsal olarak da gelişme kat etmek, ferdi olarak çağın gerekliliğini yerine getirmek, İnkılapçılığın özellikleri arasında yer almaktadır. Kısaca İnkılapçılık, ilerici, yenilikçi ve çağdaş yapıyı amaçlamaktadır.

- Türk İnkılâbı; devlet yapısını, hukuk sistemini, eğitimi, kültür hayatını donmuş ve statik (durağan) kalıplardan kurtararak aklın ve çağdaş bilimin ışığında zamanımızın gereklerine uygun hale getirmekten doğmuştur. Bunları başarmak isteyen Türk İnkılâbı bazı özellikleri içerisinde barındırmaktadır:
  - * a) Atatürk'ün yaptığı inkılâplar milli bir yapıya sahiptir.
- * **b)**Türk İnkılâbı taklit değildir.
- c) Deneme-yanılma yöntemiyle doğruyu bulma yöntemini uygulamıştır.
- İnkılâpçılık ilkesi milletimizin sayısız özverilerle başarmış olduğu inkılâplardan doğan ve olgunlaşan prensiplere bağlı kalmak ve onları korumak esasıdır.

CUMHURİYETÇİLİK

Anayasanın birinci maddesinde de belirtildiği üzere, devletin yönetim şekli olan Cumhuriyet, yine Anayasanın ikinci maddesinde şöyle nitelendirilmiştir: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletidir."

* Arapça "cumhur" (halk) kelimesinden türeyen Cumhuriyet, devletin her kademesinde veraset usulünü kesin olarak reddeden, seçim sistemini ve tayin yöntemini esas alan yönetim biçimidir. Cumhuriyetçilikse halka Cumhuriyeti ve onun ilkelerini, ilkeler doğrultusunda yapılan inkılâpları anlatmak, bu sayede Cumhuriyeti benimsetmek ve korumaktır.

CUMHURİYETÇİLİK; devletin yönetim biçimi olarak cumhuriyeti kabul etmek, onun gereklerini yerine getirmek, onu korumak ve yüceltmek demektir. Atatürk İnkılâbı'nda Cumhuriyetçilik ana ilke ve esas değerdir. Cumhuriyetçilik ilkesi, millî egemenlik ilkesini ve yönetimde herkesin söz sahibi olmasını gerektirir. Bu da milliyetçilik ve halkçılık ilkelerinin uygulanmasıyla sağlanabilir. Milliyetçilik ilkesi millî birliği, halkçılık ilkesi ise halkın durumunun iyileştirilmesi ve eşitliğin gerçekleştirilmesini sağlar. Millî birlik ve eşitlik de cumhuriyetçilik ilkesinin temelidir. Bu ilke Cumhuriyet ve demokrasi kavramlarını içerisinde barındırmaktadır. kavramları tam olarak idrak edemeyen bir kişi Cumhuriyetçilik ilkesinin manasını tam anlamıyla anlayamaz, buna göre yaşayamaz.

CUMHURIYET

Cumhuriyet sözcüğü dilimize Arapça "Cumhur" kelimesinden gelmiş olup, cumhur; halk, ahali, büyük kalabalık anlamına gelir. Cumhur, toplu bir halde bulunan kavim yahut millet demektir. Cumhuriyet sözcüğü, Fransızca "La Rèspublique", İngilizce "The Republic", sözcükleri ile aynı kavramı ifade etmek için kullanılmıştır. Bu kelime zamanla siyasi ve tarihî gelişimin etkisi altında demokratik bir rejimi, kamu ve halk hizmetinin görüldüğü bir devlet yönetimini ifade etmiştir.

Cumhuriyette en temel kural mutlak surette seçimdir. Cumhuriyet, en büyüğünden en küçüğüne kadar devlet hizmetlerinin hepsinde veraset usulünü mutlak surette reddeder, bunun yerine seçim ve tayin usulünü koyar. İşte cumhuriyetin özü ve gerçek anlamı bu noktada saklıdır. Ayrıca Cumhuriyet, demokrasinin en gelişmiş şekli olarak karşımıza çıkar. Atatürk'e göre; "demokrasi prensibinin en asrî ve en mantıkî tatbikini temin eden hükümet şekli, cumhuriyettir". Atatürk, demokrasi prensibini halk devleti, halk yönetimi, halkın kendi mukadderatına hâkim olması anlamında, kısaca siyasî demokrasi ile eş anlamlı olarak kullanmıştır.

Cumhuriyet devlet yönetiminde ve düzeninde millet iradesinin egemen olmasıdır. Cumhuriyet öncelikle vatandaşlar arasında eşitliği ve onların devlet yönetimine eşit olarak katılmalarını sağlar. Bu açıdan devlet hayatında kişisel otorite ve keyfiliği önlemenin güvencesini oluşturur. Hürriyet, eşitlik ve adaletin dayanağı milli egemenliktir. Cumhuriyet sisteminde egemenliğin kaynağı millettir. Millet kendi yöneticilerini belli bir süre için seçer, denetler ve gerektiğinde değiştirir.

* Cumhuriyet rejiminin gereği halk kendi temsilcilerini temsili demokrasi esasına göre belli bir süre için seçer ve dilediğinde onları değiştirir. Cumhuriyette yönetime çoğunluk egemendir.

- * Cumhuriyet yönetimlerinin temel ilkelerinden biri de devletin yasama, yürütme ve yargı güçlerinin birbirinden ayrı olması anlamına gelen kuvvetler ayrılığıdır. Cumhuriyet devleti bir hukuk devletidir.
- * Cumhuriyet düşüncesinin gelişme fırsatı bulması özellikle Birinci Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde mümkün oldu. Savaştan sonra Rusya, Almanya ve Avusturya gibi imparatorluklar yerlerini cumhuriyet rejimlerine bıraktı. 1918'de Azerbaycan ilk Müslüman cumhuriyet olarak kuruldu. Rusya'daki diğer Müslüman halklar da kendilerini cumhuriyet olarak ilan etti.
- * Atatürk'ün cumhuriyetçilik ilkesinin dayandığı esasların temelini, egemenliğin hiçbir koşul tanımadan millete verilmesi ve ülkenin yönetiminde milletin söz sahibi olması oluşturur. Atatürk'e göre, " Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemi ile devlet şekli demektir." Buna göre devlet başkanı, kanun yapanlar ve yöneticiler, seçimle iş başına gelir. Bir toplumda demokrasinin kurulması ve kurumlaşması, ancak bu yolla sağlanabilir.

- Cumhuriyetçilik ilkesinde, devlet yönetimi sınıfların, kişilerin, ailelerin, bir zümrenin eline bırakılamaz. Milletin bütün bireyleri yönetime katılabilir ve söz sahibidir. Çünkü, cumhuriyet yönetiminde bütün vatandaşlar eşit haklara sahiptir.
- * Atatürk cumhuriyet yönetiminin önemini şu sözlerle belirtmiştir: "Cumhuriyet yeni ve sağlam esaslarıyla Türk milletini güvenli ve sağlam bir gelecek yoluna koyduğu kadar, asil fikirlerde ve ruhlarda yarattığı güvenlik itibariyle büsbütün yeni bir hayatın müjdecisi olmuştur.«
- * Cumhuriyet rejimi, tek başına sağlıklı ilerlemesi mümkün olmayan bir sistemdir. Cumhuriyetin en iyi yaşadığı ülkeler demokrasinin de beraberinde yaşadığı yerlerdir. Cumhuriyet ile demokrasi arasında önemli bir bağ vardır.

DEMOKRASI İLE CUMHURİYET İLİŞKİSİ

- Demokrasi toplum içinde farklı fikirlerin özgürce temsil edilmesidir. Bunun uygulanabildiği en iyi sistem Cumhuriyet sistemidir.
- * Her Cumhuriyet demokratik olmadığı gibi demokrasinin olduğu her yerde de Cumhuriyet sistemi olmayabilir. (ÖR; İran'da Cumhuriyet olmasına rağmen demokrasi yoktur. İngiltere'de ise kraliyet ailesi olmasına karşın demokrasi vardır.)
- * Demokrasi ancak cumhuriyetle gelişebileceğinden diğer rejimlerle cumhuriyetle olduğu gibi uyum içerisinde olamaz.
- * Milletler cumhuriyete bağlanıp onu yüceltip geliştirebilirse demokrasinin nimetlerinden yararlanır.
- Cumhuriyet, demokrasiyi geliştiren en iyi sistemdir.
  Kişinin hak ve özgürlükleri ancak bu sistem içinde güvencede olabilir.
- Cumhuriyet bir rejim, demokrasi ise cumhuriyetin en iyi uygulandığı ortamı sağlar.

- Cumhuriyet idaresi Türkiye'nin modernleşebilmesi açısından gereklilik arz etmektedir. Bu açıdan baktığımızda Cumhuriyetçilik, Modernleşme/Batılılaşma Hareketi içinde ele alınmaktadır. Dolayısıyla İnkılâpçılıkla da beraber değerlendirilmelidir. Bunun yanı sıra seçim sistemini öngördüğünden halkın yönetimi kavramını doğurmaktadır. Bu da Halkçılık ilkesini akla getirmektedir. Anayasada da Milliyetçilik ile Laiklik ortaya konulmuştur.
- * Kısaca, Cumhuriyetçilik; İnkılapçılık, Milliyetçilik, Halkçılık ve Laiklik ile bir bütünlük arz etmektedir. Birbirinden ayrı tutulamayacak olan bu beş ilke, Türkiye Cumhuriyeti'nin gelişmesinin yöntemlerini belirlemektedir. Devletçilik ise zorunluluktan doğan ve ekonomik politikalarla şekillendirilmiş, ancak tüm alanlarda toplumsal gelişmişlik sağlanıncaya kadar devletin koruyuculuğunu esas alan bir ilkedir.

Türk milletinin karakter ve âdetlerine en uygun olan idare, Cumhuriyet idaresidir.

Mustafa Kemal ATATÜRK